

Leto XVIII.

Štev. 40.

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 173.

Telefon štev. 73.

Naročnina polletno 20 Din, četrtletno 10 Din

Iznaja vsako soboto

Gorenjec

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Dopise sprejema uredništvo do torka zvečer. Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Za odgovor priložite znamko

Govorilne ure uredništva ob ponedeljkih od 10. do 11. ure dopoldne.

Čuvajmo Jugoslavijo — držimo skupaj!

Po žalostnih dogodkih, ki so bili v zvezi z atentatom na kralja, je bolj kot kdaj potrebno, da smo složni. Veseli smo lahko, čeprav v tako žalostnih dneh, da zločinci, ki jim ni niti življenje sveto, niso vnesli v ljudstvo — zmed. — To je onemogočil narod sam s svojim dostojanstvenim ponašanjem.

Kljub vsemu temu splošnemu položaju, ki je zadovoljiv, pa se v našem družabnem življenju pojavljajo razne obsodbe vredne zadeve, ki zelo občutno kvarijo splošno narodno žalost in dražijo ljudske mase.

Najbolj zanimiv tak pojav je v tem, da hočejo temni elementi obvladati javno mnenje. Ti temni elementi vržejo na dan kako krilatico, ki so si jo seveda gladko izmislili. Pri tej krilatici, zlobno vrženi v svet, skrbno preže — kot pajek na muho — na učinek. Ti podli tipi, ki delajo le zmedo, so pravi zločinci še v drugih zadevah. Saj so znani primeri, da taki tipi potem slede osebi, ki so ji ser-

virali svojo novico. Kakor hitro pa ta oseba vcepljeno laž morda širi ali celo pristavlja kak komentar, potem je ta oseba njih žrtev. Pa ne samo zapeljevanje z lažnimi novicami, ne samo s prisluškovanjem pri zaprtih vratih, ampak z navadno lažjo tlačijo nedolžne ljudi v nesrečo.

Žal, da je nekaj takih ljudi tudi med nami. Ne dosti, ali ti so nevarni. Ni ga namreč še seznama in tudi ne prijemljivih dokazov, da bi jih oblast prijela in zašila.

Bodimo tedaj složni, bodimo v interesu svojem in državnem složni v tem, da tudi domače zločince, ki zlonamerno spravljajo posameznike kot ovađubi in služabniki laži v nesrečo, da take zločince izločimo iz družbe, jim ne zaupamo nobenih mest in jih smatramo za atentatorje na narodno svobodo in ugled države.

Čuvali bomo Jugoslavijo!

Čehoslovaški narodni praznik

Čehi in Slovaki so praznovali 28. oktobra 16 letnico osvoboditve. V tistih dneh smo se osvobodili tudi mi nemške nadvlade in prešli v državo Slovencev, Hrvatov in Srbov, od koder se je razvila SHS in sedanja Jugoslavija. Že ta skupni čas in osvobodjenje izpod skupne

Avstroogerske nas veže in se radi tega češkega in slovaškega osvobodjenja radi spominjamo tudi mi njihovega praznika. Veseli nas pa, da je ČSR zgrajena tako moderno, demokratično in da je tako modro vladana. Radi tega bratski državi ČSR najiskreneje čestitamo.

Kralj Aleksander in Čehoslovaki

Kralj Aleksander I. je bil globoko in intenzivno slovanski tako po vzgoji, ki jo je prejel na očetovem domu in na ruskem dvoru, kakor po svojih intimnih čustvih. Zadnji dokaz temu je dal, ko je malo dni pred svojo tragično smrtjo obiskal bolgarskega kralja, posvečujoč tako svoj osebni trud za spravo dveh sosednih in bratskih narodov.

Gojil je resnično spoštovanje do predsednika Masaryka, ki je bil prvi suveren, ki ga je srečal jugosl. vladar, po zasedbi prestola l. 1921.

Mladi kraljevski par je preživel prve tedne v Čehoslovaški, v ljubki legi Mar. Lazne, in tu je bilo mesto sestanka dveh suverenov, ki sta čutila drug za drugega mnogo več kot samo spoštovanje.

Aleksander I. je spoznal in občudoval filozofa in profesorja Masaryka že

dolgo preje. Njegova vdanost do njega je postala večja v času slovite afere »Friedjungovega procesa«, nesramne ponareditve, s katero je hotela Avstrija Srbijo osramotiti pred svetom. G. Masaryk je postal v tem trenutku prvoboritelj Srbov proti grofu Aehrenthalu, povzročitelju aneksije Bosne in Hercegovine. S pogumom in bistrovidnostjo, ki jo je pokazal ob tej priliki, je zaslužil, da je postal idol srbskega ljudstva. Še se čuva v Beogradu spomin na skromnost, ki jo je tedaj pokazal bodoči predsednik čehosl. republike, ko se je umaknil ovačijam ogromne množice, ki ga je čakala na Gledališkem trgu. Toda prestolonaslednik Aleksander je znal najti tistega, ki se je tako izognil ljudski poklonitvi in mu je sam izkazal toplo svojo hvaležnost.

Kadarkoli je Aleksander Prvi že kot kralj sprejel v avdijenco Čehoslovake, vselej je z njim govoril o spoštovanem predsedniku, za katerega delo in zdravje se je stalno zanimal. Priče so izpovedale, da je, ko se je vkrcał na krov Dubrovnika na svojo usodno vožnjo v Francijo, izrazil svoji okolici veselje, ki ga je občutil, ko je zvedel po čehosl. telegraf. agenciji, da je g. Masaryk na poti okrevanja.

Kraljeve simpatije do Čehov in Slovakov so se v splošnem razodevale že od njegove mladosti.

Mladi princ Aleksander je bil vnet pospeševalec telovadbe. Ko je l. 1910. sprejel tisoče čeških telovadcev v parku kraljeve palače v Beogradu, je z zanimanjem in zadovoljstvom sledil njih izvajanjem. In mlademu možu 20 let je tedaj navdušenje in disciplina te legije rodoljubnih telovadcev izvalila besedo: »Evo, bodoča čsl. armada!« Še ne šest let pozneje so se nekateri, ki so defilirali l. 1910. po beograjskih ulicah, vpisali v dve diviziji jugosl. prostovoljcev, med tem ko so drugi vstopili v čehosl. legije Rusije, Francije in Italije.

V čsl. legijah so služili poleg članov Sokola in Orla tudi člani drugih telovadnih organizacij, ki še danes v ČSR eksistirajo, potem pretežna večina kmečkih fantov ter delavcev vseh socijalističnih naziranj, tako da so pri osvobodilnem gibanju sodelovali vsi sloji čsl. naroda. Prijavljali so se v legije celo češki Nemci (neboraka četa) in Židje.

In po jugosl. tleh so se vračali v domovino po končani vojni čehosl. polk iz Sibirije. Nobeden od njih ni prešel Ljubljane, ne da bi bil tu pozdravljen od odposlanca princa-regenta, bodočega Aleksandra I.

Treba je še omeniti, da je od začetka vojne princ-regent posredoval glede postopanja napram ujetnikom čehosl. narodnosti. Radi tega dobrega sprejema se je odločila večina med njimi, da prime za orožje v dobro Srbije in proti tlačitelju, ki jih je poslal v bratsko klanje. Prvi čehosl. častniki, ki so pred l. 1918 napravili poskusno dobo v jugosl. armadi, hvalijo pozornost regenta. Tudi po njegovi osebni inicijativi je bilo poslano posebno poslanstvo v ČSR, ki ga je vodil hrabri general Hadžić, minister vojske.

Vendar Aleksander I. ni kazal samo na vojaškem področju svoje skrbi in svojega zanimanja za Čehoslovake. Občudoval je napredek v umetnosti in industriji, ki so ga izvedli v miru. Ko so govorili v ministrskem svetu, da bi poslali naročila v tujino, da bi študirali to ali ono stran tehnike in ko so omahovali med fran., angl. in nemškimi modeli, je razrešil vprašanje rekoč: »Poslijte jih torej v Čehoslovaško. Ne bo se našlo nič boljšega in to je nam bližje v vsakem oziru«. Večina študentov, ki so se okoristili s kraljevo štipendijo, je bila v resnici poslana v čehosl. šole.

Vsakokrat kadar je kak čehosl. umetnik razstavljal v Beogradu, ga je Aleksander I. počastil s posebno pozornostjo in ga je odlikoval. Večkrat je pozval Čehoslovake za ureditev svoje palače v Beogradu na Dedinju in tudi

cerkve na Oplencu — mavzoleja Karađorđevićev, kjer njegovo mrtvo truplo sedaj počiva.

Znano je, da se nahaja v Vojvodini nekaj slovaških vasi, katerih prebivalci so ohranili svoj jezik, šege in narodne noše. V času svojih potovanj po pokrajini se je kralj Aleksander često ustavil v eni ali drugi izmed teh vasi, ne da bi pozabil izraziti svojo simpatijo in svoje zanimanje za to delavno ljudstvo, za te dolnozemske Slovake, ki so najzvestejši in najbolj ljubeči sinovi jugoslov. matere-domovine.

Ne sme se pozabiti žive naklonjenosti kralja politiki Male antante in njegovega osebnega prijateljstva z g. Benešem. Aleksander I. je bil zelo redko gost tujih poslaništev v Beogradu. Prvo pa, ki ga je počastil s svojim obiskom, je bila monumentalna palača na Aleksandrovi cesti v Beogradu, ki nosi pod čehosl. grbom napis: »Pravda vltjezi« (resnica zmaga). Med številnimi odposlankstvi, ki so spremljali Aleksandra I. na njegov zadnji dom, je bila tudi četa 48. pešpolka iz Benešova, ki nosi ime »Jugosl. polk«. Odposlanstva tega polka so se udeležila že pogreba kralja Petra in poroke kralja Aleksandra. Njihova prisotnost, ki potrjuje obenem skupnost v orožju in bratstvu čustev, dokazuje, da imata oba naroda isto srce in isto dušo, iste interese in sovražnike.

Rešujmo živinor. zadružništvo

Dandanes je težko kaj dobrega zvedeti. Veliko lažje pa se zve kaj slabega.

Razumljivo bo, da tudi ob tej priliki še ne bomo priobčili celotnega materiala, ki ga imamo na razpolago, ker bo ta material še zelo prav prišel ob lepši priliki.

Naše gorenjsko živinorejsko zadružništvo je doživelo že lepe dni. Zelo lepo je pred leti napredovalo. Imelo je agilne ljudi iz naroda, ki so z ljubeznijo organizirali te zadruge v posameznih krajih. Zadružništvo je zaslovelo zaradi ljudske vneme in dela.

Radi takega procvitanja so se začele variti večje skupine, sestavljene iz posameznih članic. Ustanovila se je organizacija gorenjskega pasemskega okoliša in iz te je vzcvetela zveza gorenjskih živinorejskih zadrug. To se je zgodilo 2. marca 1931. Ta zveza je združila v svoj okvir vse članice živinorejske zadruge. Organizacija je imela cel čas samo gospodarski značaj. Združevala pa je zadruge, združene v obeh zadružnih zvezah. To je bilo še v teh časih mogoče le zato, ker se je zveza bavila izključno le z gospodarskimi vprašanji in je tem posvečala vso pozornost. V glavnem je organizirala mlečno kontrolo, deloma kontrolo krmljenja, kontrolo maščobe v mleku, kontrolo telet, sposobnih za plemo, licenciranje in premovanje.

Radi te harmonije je raslo med ljudstvom zanimanje za tako strokovno delo. Vsled tega je naraščalo število zadrug, delo zveze in članic pa se je poglobljalo in in dosegalo celo prav odlične uspehe. Kot taka je zveza prednjačila v državi.

Tako stanje je bilo seveda razveseljivo in je garantiralo lep razmah v združnem kmetijsko-strokovnem oziru. Da je delo res napredovalo, da se je krog združnikov širil in so začeli tudi okorni prsti prijemati v roke že kar težavne tiskovine in jih polniti z vestnimi podatki, je pripisovati le temu, da se je delalo iz naroda ven in z njegovim zaupanjem roko v roki z oblastmi, zlasti s strokovnjaki.

Mi bi sicer tako razdiralno delo obsojali, ker vemo, da gre za njihov lastni interes in prestiž.

Obrtniški teden se vrši! 1. do 8. 1934

Sporazumno s centralnim odborom za organizacijo Obrtniškega tedna v kraljevini Jugoslaviji, ki ima svoj sedež v Zagrebu, obveščamo obrtništvo in našo javnost, da se bo obrtniški teden v Dravski banovini vršil po načrtu, kakor smo ga že objavili. Prosimo vse krajevne odbore, da nadaljujejo priprave sporazumno z okrožnimi delovnimi odbori v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru. Podrobnejša navodila dobe v najkrajšem času, ker so propagandni lepaki že v tisku, v delu pa tudi vse ostalo propagandno gradivo, osobito pravadanja in podobno. Uprava ljubljanskega radija je obljubila, da bo na razpolago za časa obrtniškega tedna vsak dan okrog 13. ure primeren čas za obrtniška radijska predavanja.

Dne 1. decembra, ki ga smatramo za narodni in državni praznik, bo slovensko obrtništvo praznovalo v prvi vrsti kot narodni praznik, svoje manifestacijske zборе v zvezi z Obrtniškim tednom pa bo imelo na nedeljo 2. decembra t. l. Vsa prireditve pa se bo izvedla tako, da niti najmanj ne bo motila splošnega narodnega žalovanja.

Namen Obrtniškega tedna je, z resnimi prireditvami manifestirati stanovsko zavest, na drugi strani pa s stvarno propagando pridobiti obrtniku in njegovim izdelkom naklonjenost občinstva in prednost pred drugimi, osobito inozemskimi izdelki.

Glavni odbor za obrtniški teden v Ljubljani.

Predsednik Josip Rebek.

Jur s pušo

Ribniška:

Sodnik: Fant zakaj si lovil ribe?
Fant: Ker niso hotele počakati.

Bohinjska:

Sodnik: Fant, zakaj si lovil ribe?
Fant: Oča, kaj pa so to ribe?
Oča: I, sodnika vprašaj!

* * *

Tedenske novice

Takole bi nekateri radi...

Kakor je pri nas cvetelo pred »klerikalno dobo« oduševstvo, je podoben slučaj sedaj v Zagrebu. — Tam se bo v kratkem vršila razprava proti zagrebškemu trgovcu Leonu Fogliardiju, ki ga je državni tožilec obtožil 149 primerov oderuške obresti. Imel je namreč zakotno zastavljalnico in posojal tudi denar. Pri tem je zahteval nezališano visoke obresti, zlorabljaljoč ljudsko bedo. Nekaj primerov: 5.500 Din je posodil na tri mesece za 3.000 Din obresti; 300 Din za en mesec za 350 Din obresti; 5.000 Din na 3 mesece za 1500 Din obresti. Zato je treba iti v boj proti združništvu, kajne?

Kranj

»Prisega o polnoči«. Jugoslovanska strokovna zveza bo v soboto dne 3. novembra ob 8. uri zvečer uprizorila lepo narodno igro »Prisega o polnoči«. Režiral jo je g. Petko Malec, gojenec dunajske državne teatarske visoke šole, zato bo igra gotovo tudi dramatsko lepo uspela. Na kranjskem odru jo bodo igrali samo enkrat, z naslednjimi predstavami pa gredo gostovat v Šmartno in na Jesenice.

Odbor katoliške akcije v Kranju javlja vsem faranom kranjske župnije, da je sestanek prav za vse v četrtek dne 8. novembra točno ob 8. uri zvečer v dvorani Ljudskega doma. Predava gospod prof. Šolar.

Strokovno predavanje je imel v nedeljo na sestanku Poselske zveze g. ing. Skubic. Predaval je o pametnem in premišljenem delu, ki je ponos delavca in gospodarja. Na predavanju je bilo lepo število članic. Poselska zveza pač narašča in porabi vsako priliko, da se članice izobražujejo.

Odbor, pomožni odbor in častni odbor za postavitve spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Kranju se obveščajo, da se za 4. nov. napovedani sestanek ne vrši in je ta preložen na poznejši čas.

Akcije za postavitve spomenika kralju Aleksandru I. V kolikor nam je znano, zaenkrat posamezna društva in korporacije ne bodo mogle še same v svojem delokrogu izvajati sklepe za postavitve spomenikov. O tej zadevi bodo morali biti storjeni definitivni sklepi šele na podlagi navodil, ki jih bo izdala oblast in pri katerih bo sodeloval ves narod in vsi sloji.

Združeni borci kraljevine Jugoslavije organizirajo narodno romanje na Oplenac, da se poklonijo na grobu blagopokojnega viteškega kralja. Potovanje bo trajalo 3 dni in znašajo stroški za voznino, prehrano in prenočevanje ca Din 200.—. Obvezne prijave udeležencev

Svoji k svojim!

iz Gorenjskega je poslati tajniku »Boja« tov. K. Hamu v Kranju najkasneje do 6. t. m. Pri povratku se Borci ustavijo tudi v Belgradu.

Repoštev se sprehaja po Kranju in strga »Gorenjcu« v »Delavcu« korenčka (če ne repico), ker je poročal o delavskem gibanju pri »Iki« zadevo v pravi luči. Govori nekaj vodenega in zaničuje katoliško delavstvo. Nam je kar prav, če si Repoštev izmišlja svoje »razgovore«, nam je tudi prav, če te svoje domisleke priobčuje; vse to nam je prav. Prav pa nam ni, da »Delavec« po zaslugi sodruge Repošteva hoče med delavstvom šariti, ko zanj nima — vsaj ne v tem članku Repošteva — — — nobene primerne besede; Repoštev se lahko smehlja in norce brije iz delavstva, ker se nobel sprehaja po Kranju celo takrat, kadar gre delavstvu za pridobitev pravic. Repoštev tudi lahko hvalisa rdeče delo, naj ga le, tudi takrat, kadar bo ostal on sam in tudi »Delavec« radi napadov na delavce — sam! Takrat mu niti jod ne bo več pomagal pri njegovi prosveti.

Pridna gospodinja ne miruje od zore do mraka, njenemu bistremu očesu ne uide noben prašek, kajti njen dom mora biti vedno čist. Prav tako kot pridna gospodinja je ZLATOROG-ovo MILO: njena obilna, snežno bela pena prodira pri pranju skozi vsako tkanino in očisti perilo tako natančno, da izgleda lepše kot novo. To posebno dobro lastnost ZLATOROG-ovega MILA poznajo naše gospodinjke prav dobro in trdijo druga za drugo: »Le ZLATOROG MILO, da belo perilo!« Vsaka gospodinja je srečna, ki se poslužuje ZLATOROG-ovega MILA! Priporočamo ga!

Lepa starost. Ga. Urška Vreček je praznovala te dni 70-letnico rojstva, obdana od svojih dobrih 5 otrok. Gospa je že 23 let vdova; njen mož je bil usnar. Dva njena sinova sta zaposlena v Jugočeški (Franc in Ivan), eden (Tone) je poslovodja Jadranske čevljarne in znan po svojih nastopih na ljudskih odrih, njeni dve hčerki pa sta poročeni. Najstarejša ga. Nataša Bulovčeva je poročena z nadučiteljem v Begunjah, ga. Pavla pa je poročena s poslovodjo g. Rogovcem. Vsi ti so ta dan lepo proslavili. Tudi mi želimo ugledni družini, da bi ob zdravju in zadovoljstvu slavljence še proslavili marsikateri njeni rojstni dan.

Pozimi vroč, poleti ohlajen! Resnično je zelo poceni kavni napitek: Kathreiner Kneippova sladna kava s pravim »Francem«! Hranljiv, prijeten in tečen!

SK Korotan je imel v nedeljo ob pol treh lepo svečanost. Imel je spominsko proslavo na velikega vladarja, blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Obenem so športniki obljubili zvestobo novemu kralju. Po teh svečanih trenutkih so zaigrali lep žogomet, ki pa je bil za eno minuto prekinjen v znak žalovanja. Proslave se je udeležilo poleg občinstva tudi nekaj odličnikov. Lep pogled je bil na vrste in v lepem sončnem

dnevu. Naši slovenski športniki v Kranju bodo znali ceniti pomen športa v službi domovine.

Cerklje

Na praznik Kristusa Kralja smo Cerkljani pokazali na svojevrsten način zvestobo in ljubezen najvišjemu Kralju. Ko so se v soboto po angelovem češčenju začeli oglašati veselo potrkavajuč zvonovi vseh cerkva v fari, so se v oknih skoraj vseh hiš pojavile slike nebeskega Kralja, ki pa hoče tudi na zemlji kraljevati. Iznajdljiva ljubezen pa je te podobe odela v jesensko cvetje in razsvetlila v mnogih lučcah. Posebno lepo so se pokazale one hiše, kjer so kar vsa okna žarela v lučcah. V nedeljo zjutraj med mašo pa so oblegali obhajilno mizo moške in fantje, željni, da jim Kristus zavlada v dušah. Popoldne po litanijah katere je pel moški zbor pred oltarjem, je bil v dvorani govor za moše in fante. Godba je zaigrala »Hvali Sion«, potem pa je predsednik škof. odbora KA dr. Miha Krek popeljal poslušavce v svet globokega verskega življenja. Troje so moške in fantje mogli povzeti iz govora: 1. Ni zadosti, če le po zunanje priznavamo vero, ampak da je vsa lepota in sreča vere v združenju s Kristusom po milosti. 2. Na to je treba biti ponosen. 3. Videli so v govorniku, da govori iz prepričanja to, kar je že sam izkusil. Godba je zaigrala in vsi v dvorani so zapeli še Povsod Boga. Na večer pa se je ponovil prizor sobotnega večera, ko so razsvetljene vasi tiho in veličastno izpričevale vero svojih prednikov v Kristusa Kralja.

Imovina bivšega Prosvetnega društva je po nalogu sreskega sodišča v Kranju te dni prešla iz rok oblastveno določenega kuratorja šol. upravitelja g. Josipa Lapajnetu v varstvo odbora Hranilnice in posojilnice v Cerkljah.

Križe

Knjižnica. Pričela je poslovati knjižnica, ki razpolaga z lepim številom knjig. Knjige se izposojujejo ob nedeljah po sv. maši od 11 do 12 proti mali odškodnini v cerkveni dvorani. Segajte pridno po njih, ker je knjiga v dolgih zimskih večerih najboljši prijatelj.

Šenčur

Zgodba o bečku. To Vam je bil direndaj v noči na preteklo nedeljo. Najprej je nastopilo pevsko društvo »Sraka«, prijavljeno luni, z venčkom narodnih pesmi. Zatem sumljiva tišina. Ali je mogoče, so se spraševali tisti, ki ponoči radi sladko spančkajo, ali je mogoče, da so se nocoj tako naglo ugnali. Kmalu preseka mir razburjeno kričanje: A beček, a! Še bezla! Stoj, beček, e-ga! Začela se je divja gonja. Po vrteh in ulicah je pokalo kakor v ofenzivi. Slednjič so ga ujeli. Odlično se bo prilegel mastni dobitek. Ugrabili so bika. Takoj mu odštejejo nagrado. Zaslužil je tri ducate debelih batin in uklen v težke verige. Kaj bo pa zahteval paragraf, je pa seveda drugo vprašanje.

Čujemo o vneti pripravi Visočanov na novo gledališko predstavo za otvoritev dramatične sezone v Šenčurju. Igrali bodo gorenjsko »Izpod Golice«, ki so jo z velikim uspehom nedavno uprizorili v Retečah pri Škofji Loki.

Škofja Loka

Žalovanje. Ko se je raznesla usodna vest o smrti našega ljubljenege vladarja, se je vse mesto odelo v težko žalost. Zaplapolale so raz hiš črne zastave in narodne z žalnim trakom, po izložbah so razstavili kraljeve slike in

jim prižgali lučke; posebno okusno je bilo urejeno pri Pavletu Bozovičarju na Spodnjem trgu, pri Avgustu Potočniku na Mestnem trgu, zgodovinsko zanimivo pa v Thalerjevi in Planinovi v Nunski ulici, kjer so poleg slike in lučke vse odeli v črmino, zraven pa položili pri Thalerju kozarec, iz katerega je Nj. Vel. kralj Aleksander ob prvem posetu v Sloveniji l. 1920 pil, pri Planini pa košček pogače, od katere je tudi jedel. Škofjeločani so se katere poklonili Nj. Veličanstvu v narodni ohceti in mu predočili naše ženitovanske običaje. — Nad vse primerno je pa izpadla žalna svečanost v šoli, kjer so vse organizacije sodelovale. Dvorana je bila nad vse okusno pripravljena. Vsaka organizacija je po svojem zastopniku izrekla sožalje, posebno pomembno je pa spregovoril zastopnik škofjeloške skupščine III. reda g. Tone Okorn, ko je zagotovil, da bodo člani po vseh močeh izpolnjevali želje blagopokojnika s svojim delom, obenem pa tudi s svojimi molitvami prosili božjega blagoslova nad osiretelo domovino. — Na dan pogreba pa se je vršila svečanost v cerkvi in na Mestnem trgu. Govoril je predsednik občine, sodelovala je godba „Lubnik“ in združeni pevski zbor. Slavnost se je končala z defilejem vse množice mimo kraljeve slike.

Blagoslovitev praporov. Preteklo nedeljo je č. g. prior Učak blagoslovil nova prapora Marijine kongregacije dijakov meščanske šole in Marijinoga vrta, ki so jih napravile po načrtu g. akademskega slikarja Stankota Kregarja iz Prage č. m. Gabriela, gđ. Jožica Debeljak in Rozika Bogataj, kumovali pa sta gospe Šubičeva in Planinova. V govoru je g. Učak poudaril, kako naj se mladina pod tem praporom bojuje za svoje božje ideale in kako naj po Mariji hiti k Jezusu. Častital je fari, da ima tako lepo število vzorne mladine. Opazila se je pri tej slovesnosti marsikatera solza v očeh staršev, znak veselja, da je njihov otrok na tako lepi poti v svet, obenem pa želja, naj jih njihova zaščitnica Marija take ohrani. — Prapori so bili prej izloženi v izložbi Lovra Planine.

Občni zbor S. K. Sora, ki se je vršil v petek zvečer v dvorani Društvenega doma, je izvolil novi odbor, ki mu načeluje g. Lojze Kmetič, ravnatelj tovarne »Šešir«. Novemu odboru, ki ima prav lepe načrte za vzgojo mladine, želimo obilo sreče. — Preteklo nedeljo se je vršila nogometna tekma med moštvom A in B z izidom 5:0. Obenem je pred tekmo predsednik g. Kmetič izvršil zaprisego. Med tekmo pa je v znak žalosti bil enominuten molk, vsi tekmovalci pa so imeli na roki žalni trak.

Ljudska kuhinja. V nedeljo se je vršil v Društvenem domu ob 9 dopoldne ustanovni občni zbor. Predsednik g. župnik Podbevšek je raztolmačil pravila zadruge, predstavil člane načelstva, ki ga tvorijo sledeči gg.: Podbevšek, Janša, Sink, Bevk in gospa Šubičeva. Sledilo je vpisovanje v zadrugo, nakar so bile volitve v nadzorni odbor, ki ga sestavljajo gg. Demšar, Ramovš, Potočnik, Malovrh in Sever. Sklenilo se je pričeti s poslovanjem s 30. oktobrom, ker so se pa pokazale precejšnje težave, se je začetek odložil na pozneje.

Razsvetljava. Pretekle dni je v Novem predmestju občinski sluga dostavljaj plačilne naloge za kritje name-ravane električne razsvetljave le dela tega predmestja. Čudno se nam zdi, da bi javno razsvetljavo plačevali posamezniki, in je naše mnenje, da če je razsvetljava potrebna javnosti, naj se tudi iz javnega plača in to je občinska blagajna.

Davščina na blagovni promet. Tovarni »Šešir« se je vse tozadevno plačane zneske takoj povrnilo, zakaj se pa drugim ne? Želimo pojasnila!

„Mlinar in njegova hči“ na odru Društvenega doma. Na praznik vseh svetnikov l. novembra ob 8 zvečer uprizore v Društvenem domu žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Začetek bo točno ob napovedani uri. Ker je čas poln resnobe, ne bo v odmorih orkestra in ne plošč. Vstopnice so v predprodaji v trgovini Planina in na večer predstave pri blagajni.

Naš trg. Ko pridemo takole ob ponedeljkih včasih v Kranj, opažamo tamkajšnji trg in življenje. Ne moremo reči, da bi tam pri vas šlo vse lepo za kmeta, vendar še nekako gre. Pri nas pa ni tako, ampak je mnogo slabše. Kmetje pripeljejo na trg jesenske pridelke v nadi, da bodo iztržili nekaj kovčev. Meščani hodijo — kot po navadi — radi po trgu in bi tudi radi kaj kupili. Pa je suša v žepu. Zato je slabo kmetu in meščanu. Edinole drva gredo v promet, pa ne pri nas, ampak tam gori v kranjskih tovarnah, kjer so rekli, da se bolj izplača kuriti z drvami kot pa s premogom. Torej vsaj nekaj, čeprav so drva poceni.

Jesenice

Joža Čop, ki ga ne poznajo samo vasi v naši okolici, se je kot znano zopet postavil. Na vrhu Triglava je izobesil žalno zastavo in prizor fotografiral. V spomin tega čina, ki je imponiral vsakemu, je sliko poslal tudi na najvišje mesto, t. j. Nj. Vel. kraljici. Joža Čop je potom ministra dvora za to domoljubno gesto dobil zahvalo z najvišjega mesta.

V Krekovem domu bo gostovala v nedeljo skupina JSZ iz Kranja z narodno igro »Prisega o polnoči«. Začetek predstave bo ob 8. uri zvečer. Ker so se Kranjčani že lansko leto na našem odru z dovršenim igranjem dobro odrezali, se bomo Jeseničani tudi letos obilno odzvali njihovemu vabilu. Igra je znana zaradi pretresljive vsebine. Vsekakor bo tudi dramatski na višku, saj nam je zato porok njen režiser g. Petko Malec, ki študira dramatik na dunajski državni teatrski visoki šoli.

Podivjani vol nam je te dni delal preglavice po naših rovtih. Vse smo poizkušali, da bi vola vlovili, ali to se nam ni postecilo, ker je bil vol preveč podivjan, ali pa preplašen. Vsaj mi smo smatrali, da je tudi nevaren celo človeku. Zato je moral pasti po stelu, ki ga je oddal g. župnik Krašna iz Sv. Križa. Sedaj imajo pa rovte mir, jeseniški mesar, kateremu je vol ušel, pa je zopet brez skrbi, če mu ne uide še kak nov vol.

Poroko smo imeli te dni. Poročila sta se g. Lojze Jeraša in gđ. Zalika Torkar. Oba smo imeli doslej radi, ker sta pridno sodelovala pri naših organizacijah. To bo najbrže tudi držalo še naprej. Mi jima želimo dosti sreče.

Kokra

Naš slavljenec. V četrtek dne 8. t. m. bomo vsi veseli, kar nas je poštenih dolincev in gorjancev in še doli dalje proti Kranju. Proslavili bomo 50-letnico našega g. župnika Dimnika. Tega dogodka se radi starosti mladeniško živahnega g. župnika toliko bolj veselimo, ker vemo, da je naš čuvar, voditelj in modri svetovalec. Mož, ki je sam vaje trpljenja, ve kaj je trpljenje in zato nas tudi razume in nam lajša gorje. Zato ga imamo radi. Ko pa bo obhajal čez par dni še svoj god, bomo pa še tega obenem veselili in bomo tudi ob tej priliki želeli gospodu, ki bo videl v delu in skrbeh, a trden kot dren, Abrahama, naj mu da najvišji gospodar še mnogo desetletij dočakati v zdravju in boljšem zadovoljstvu, kot pa ga je večkrat deležen. Na-

Za pranje mora biti voda vedno mehka!

Zato vodo poprej omehtaj z dodatkom Henka! Samo z mehko vodo izrabiš popolnoma pralno sredstvo in dosežeš močno penjenje. Henko je obenem znano sredstvo za namakanje perila.

Henko za pranje in čiščenje

šega slavljenca pozdravljamo: Bog Vas živi in še na mnoga leta, naš g. župnik.

Šmartin pri Kranju

Gostovanje v Šmartinskem domu. V nedeljo 4. novembra ob 3. uri popoldne bodo na našem odru uprizorili člani kranjske skupine JSZ lepo narodno igro »Prisega o polnoči«. Zanimanje za igro je zelo veliko in gotovo bo naš Dom spet docela napolnjen. Igra je zaradi svoje tragične vsebine posebno primerna sedanjemu času in je že povsod, kjerkoli so jo igrali, dosegla krasne uspehe.

Begunje

Smrtna nesreča. V Kropi se je pri napeljavi elektrike ponesrečil monter banovinske elektrarne v Žirovnici Janez Resman ki si je zlomil levo roko in nogo ter dobil verjetno tudi notranje poškodbe. Kljub vsej negi in oskrbi ga nam je v starosti 49 let pokosila smrt in smo ga te dni pokopali. Pokojni je gospodaril pri Starulčevih, bil je nečak nadškofa dr. Jegliča, njegova sestra je č. s. Hermina, prednica ljubljanskega Marijanišča. Pokojni zapušča 79 letno mater, ženo in 5 mladoletnih otrok. Bil je vsepovsod spoštovan in priljubljen. Velike množice so ga prihajale kropit celo iz oddaljenih krajev in fantje so peli žalostinke. Pogreb je bil zelo obsežen, ker so se ga udeležile velike množice. Naše sožalje družini, Bog pa bodi pokojnemu dober plačnik.

Brezje

Žalna svečanost. Dne 18. oktobra, ko so se po vseh župnijskih cerkvah vršile žalne službe božje za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. zediniteljem, je prihitelo tudi na Brezje več ljudi, kot navadne dneve, da priporočijo Mariji Pomočnici blagega pokojnega kralja ter pomolijo za pokoj njegove duše in priporočijo Božjemu varstvu našo Jugoslavijo in njenega mladega vladarja kralja Petra II.

Popoldne ob 14 uri pa, ko so veličastni brezjanski zvonovi peli svojo žalno pogrebno »libero«, so se še prej dogovorjeno, pričeli zbirati na obširnem prostoru pred cerkvijo udeleženci k žalni pogrebni proslavi iz cele brezjanske občine, t. j. iz mošenjske, ljubenske in lešenske župnije. Šolska mladina je iz vsake župnije zase prispela skupno s praporji na čelu. Ravno tako so prikorakali s prapori na čelu iz vseh treh župnij gasilske čete v krojih. Zastpane so bile tudi vse druge organizacije v občini, kakor tudi vsa župnijska duhovščina, učiteljstvo, občinski odborniki ter cela samostanska družina.

Ko so zvonovi utihnili, je pred okrašeno tribuno s križem, pod katerem je visela slika N. Vel. kralja Aleksandra I. zedinitelja, šolski upravitelj Prestor otvoril žalno proslavo. Nato se je oglasil gasilni rog, in nastala je 5 minutna tišina. — Tedaj je naprej deklamiral g. učitelj Pavlin Gregorčičevo pesem »Umrli je mož«. Na to je zapel moški zbor pod vodstvom g. Boleta pesem »Oj dober-

dob«. Sledili so nato govorniki, vmes pa deklamacije šolarjev. Prvi je govoril poveljnik gasilskih čet g. Ambrožič iz Ljubnega o delavnosti kralja Aleksandra I. kot vojaka in vladarja. Drugi je govoril mošenjski kaplan P. Klemen Šmid, kako je kralj Aleksander spoštoval in ljubil svoje narode, posebno nas Slovence. Tretji govornik akademski slušatelj Ciril Velušček nam je pa orisal životopis kralja. Končno je zapel moški zbor še žalostinko »Usliši nas gospod« in Bože pravde.

Nato so se udeleženci s tihimi in mrkimi obrazi razšli.

Berite
in širite
Gorenjca!

Gospodarstvo

Fižol: Uvozna dovoljenja za uvoz našega fižola v Francijo so se pričela izdajati dne 29. oktobra t. l. Za jugoslovanski fižol je določen kontingent 42 vagonov za tekoče tromesečje. Poleg navedene količine se bo lahko uvozilo v Francijo večjo količino semenskega fižola in pride v upoštevanje samo naš ribničar.

Žitni trg: Cene na žitnem trgu so ostale neizpremenjene. Privilegirana izvozna družba dalje kupuje blago, toda nakupni pogoji so nekoliko težji kot prej. Posli glede koruze so slejkoprej minimalni. Še celo prejšnje prodaje se stornirajo. Skupno cenijo letošnji pridelek koruze v naši državi na 53 milij. met stotov, kar je rekordna višina. Ta pridelek je prišel s površine 2.650.000 ha. Računajo, da bo za izvoz ostalo okoli 12 milij. met. stotov. Posebnih zalog iz lanskega leta ni, kar bi pa lahko uplivalo na ceno.

Koledar slovenskega gospodarja

Te dni smo prejeli omenjeni koledar. Ko smo ga pregledovali in proučevali, nismo našli na njem drugega, kot samo dobro. Koledar je res jako urejen in tudi zunanje oblike je take, da ga bo lahko vesel prav vsak gospodar. Koledar je žepni, namenjen delu. Gospodar ga bo lahko vedno vzel s seboj; s svinčnikom, ki je priložen, bo lahko zapisoval vsakovrstne beležke, račune, podatke. Kadar pa bo imel kaj časa na razpolago, bo lahko proučeval strokovne članke, ki so jih spisali naši najboljši kmetijski strokovnjaki, sami taki, ki se za kmeta — če treba — in kot je dokazano, radi žrtvujejo v zastopanju kmetijskih interesov. Koledar je založil in izdal priljubljeni katoliški tednik »Slovenski gospodar«, ki ima na Štajarskem tak delokrog, kot pri nas »Domoljub«. Mi smo izdajatelju hvaležni za ta lepi koledar in enako tudi čestitamo uredniku, da je tako lepo obdelal prevzeto nalogo. Koledar bo kupil prav gotovo sleherni dober slovenski gospodar. Koledar bo verjetno že te dni razposlan knjigarnam in na druga mesta. Koledar nosi tudi lep napis: Sloven'c, Tvoja zemlja je zdrava! Za goro

pa vzhaja solnce, znak, da bo imel orač slovenske grude še lepe dni. Zlasti tak orač ki se bo iz takega koledarja učil in uporabljal zanj natisnjene tabele in računske vzorce. Pozdravljen koledar slovenskega gospodarja.

Mali oglasi

Za vsako besedo v malih oglaših se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 D.

Nagrobne okvirje, cementne ograje, cementne strešnike, mejnike itd. izdeluje **Janez Razpet**, Bistrica 22, p. Podbrezje. Postrežba točna in solidna. Cene nizke.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudi najceneje ter se priporoča **Viktor Tonejc** tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

Iščem stanovanje 1—2 sobe z vsemi pritliklinami, pomožnosti v novi hiši ev. na periferiji mesta. Pismene ponudbe na upravo lista pod „Mina stranka“.

Prosim, kdo mi posodi na hišo Din 8.000. Naslov v upravi lista.

Kdor želi instruktorja za nemščino, naj se javi v upravi lista. Pouk in konverzacija v zameno za stanovanje.

Specialne gojzarje

ročnega izdelka in vse vrste čevljev za sport in smuk kakor tudi snežk in galoš dobite v trgovini

Fr. Strniša, Kranj

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča dela.

Vsakovrstne
deželne pridelke kupuje in prodaja po najugodnejših cenah

Franc Gorjanc Kranj

Za jesen in zimo!

Vsak potrebuje res dobre čevlje. Preden se odločite za nakup, ogledajte si našo veliko zalogo, — brez obveznosti za nakup. Prepričali se boste v ceni in kvaliteti. Imamo v zalogi vse vrste čevljev: elegantne, za strapac, turistično in šport. — Priporoča se trgovina

„Jadran“

Kranj, Glavni trg

Zjutraj se težko prebudite, — zato si **budilko** pri **B. Rangusu** kupite. Solidno Vas postreže prva zlatarska delavnica na Gorenjskem. Ženini in neveste, prepričajte se pred nakupom. Kupujem staro zlato in srebro.

CVIČEK originalni dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica šte. 11.

Usnjarska in čevljarska zadruga

„Runo“

r. z. z o. z. v Tržiču
priporoča sledeče lastne in zato najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah,
kozine za pletene sandale
usnje za površnike,
boks, ševro, juhtovino,
galanterijsko usnje itd.
Obiščite nas!

**Kdo oglašuje
ta napreduje!**

Gorenjske mlekarske zadruge

(Skupni obrat) v Naklem

Nudimo cenj. občinstvu mleko in vse mlečne izdelke:

čajno maslo »deteljica«
sirotkino maslo
skuto za štruklje

Sire: Ementalec, eidamer, trapist, imperjal, liptaver, romadur, dessert.

Vse dobite v naših poslovalnicah v Kranju, Tržiču, Jesenicah. Prepričajte se o dobri kvaliteti in nizkih cenah!

Pozor! Lastni izdelki!

Priznano močno blago!

Ponovno znižane cene!

Vsakovrstne pletene jopce, nogavice in druge volnene izdelke za odrasle in otroke v najnovejših vzorcih kupite najboljše ter najceneje iz prve roke pri

Joško Špenko, Kranj Glavni tr. 151

izdelovanje vsakovrstnih pletenin in nogavic

Postrežba solidna!

Prepričajte se osebno!

Starejše vzorce odprodajam po lastni ceni!

Krize ni več!

Čudežna moč naših reklamnih cen!

Vse hiti k

Logar & Kalan, manufaktura, Kranj

Flanella samo Din 5-90

Barhent za obleke samo Din 7-50

Flanelaste rjuhe, 2-20 m dolge, Din 26-—

Kamgarn za moške obleke samo Din 48-—

Za moške suknje double samo Din 69-—

Za damske moderne plašče samo Din 35-—

Klotaste odeje, domače delo Din 95-—

Priporoča se staroznana tvrdka

Logar & Kalan, lastnik Srečko Vidmar, Kranj

Lepo umetno sušeno

koruzo

najfinejšo banaško moko, debele otrobe in krnilno moko dobijo člani najceneje pri

**Kmetijski okrajni
zadrugi v Kranju**

Naši proizvodi se izdelujejo iz
najboljšega domačega materijala,
po poslednji modi in fazoni in z
domačo delovno močjo v domači
tovarni in so zato

pravi domači izdelek

Nosite tudi vi samo

„SOKO“ obleke

ker so dobre, trpežne, a kljub temu poceni
in ker s tem podpirate domačo delavnost!

Predn se boste odločili za nakup, obiščite našo trgovino!

Tu dobite pravkar dospele damske plašče, moške zimske suknje, obleke za gospode in dečke, z jamčeno nepremočljive Hubertus plašče za dame, gospode in otroke, volnene odeje, mrežaste zavese (file) ter še mnogo drugih predmetov po izredno nizkih tovarniških cenah.

Naši proizvodi so ročnega izdelka!

Soko obleke, Kranj 102

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.